

Terhi Nikkola

Kulttuuri mukaan kilpasille!

TUL:n kulttuuritoiminnan tutkimuksellinen
kehittämissuunnitelma

Opinnäytetyö
Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Marraskuu 2010

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILEHTI

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Opinnäytetyön päivämäärä 1.11.2010	
Tekijä(t) Terhi Nikkola		Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kulttuurituotanto	
Nimeke Kulttuuri mukaan kilpasille! TUL:n kulttuuritoiminnan tutkimuksellinen kehityssuunnitelma			
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni on tehty yhteistyössä Suomen Työväen Urheiluliiton nuoriso- ja urheiluvaliokunnan kanssa. Opinnäytetyöni on tutkimuksellinen kehittämissuunnitelma piireille ja seuroille. Tutkimus on tehty kvalitatiivisten ja kvantitatiivisten tutkimusmenetelmien avulla.</p> <p>Suoritin erikoistumisharjoitteluni TUL:n Tampereen piirissä kesällä 2009. Harjoittelussa opin paljon mas-satapahtumien ja tapahtumatuotannon järjestelyistä. Työharjoittelu herätti mielenkiintoni ja sai minut pohtimaan TUL:n toimintaa syvällisemmin. Suomen Työväen Urheiluliitolla on takanaan pitkä historia ja se edustaa aatteellista kasvatustajärjestöä, jolla on pitkät perinteet yhteiskunnassamme. TUL:n toiminnassa tärkeitä arvoja ovat tasa-arvo ja suvaitsevaisuus.</p> <p>Opinnäytetyön teoreettisessa osiossa tarkastellaan kulttuuria ja liikuntakulttuuria, sekä TUL:n historiaa ja urheilukulttuuria. Laadin tutkimuskyselyn TUL:n piireille. Kysely lähetettiin 15 piiriin ympäri Suomea. Tutkimuksen tarkoitus oli selvittää kulttuurinasema ja merkitys näinkin isossa järjestötoiminnassa. Millaisia kulttuurillisia osa-alueita pitää kehittää alueellisesti ja mikä on niiden kohderyhmä.</p> <p>Internetissä toteutettu kysely osoitti, että kulttuurilla on hyvin tärkeä merkitys monissa TUL:n piireissä ja tärkein kehitettävä kohderyhmä kulttuuritoiminnalle on lapset ja nuoret. Tuottajan rooli hahmottui minulle työssäni ihan loppumetreillä. Kulttuurituottajan rooli on kehittää kulttuuritoimintaa ja laatia siitä TUL:lle kehittämissuunnitelma.</p>			
Asiasanat (avainsanat) Kulttuuritoiminta, piiritoiminta, seuratoiminta, tutkimus, kehityssuunnitelma, kulttuurituottaja			
Sivumäärä 34	Kieli Suomi	URN	
Huomautus (huomautukset liitteistä)			
Ohjaavan opettajan nimi Mikko Romo		Opinnäytetyön toimeksiantaja TUL:n nuoriso – ja urheiluvaliokunta: Nuorisopäällikkö Marjo Lehtinen	

DESCRIPTION

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Date of the bachelor's thesis 1.11.2010	
Author(s) Terhi Nikkola		Degree programme and option Cultural Management	
Name of the bachelor's thesis Competing with Culture! Research-based development plan for The Finnish Workers' Sports Federation's cultural activities.			
Abstract This final project is done in co-operation with The Finnish Workers' Sports Federation's youth and sport committee. This final project is a research-based development plan to districts and associations. The research is done by using qualitative and quantitative research methods. I did my last specializing practice last summer 2009 in Tampere working for The Finnish Workers' Sports Federation. Practice taught me how to produce and organize mass events. Practice was interesting and it gave me a deeper view about the Finnish Workers' Sports Federation's activities. The Finnish Workers' Sports Federation has a long history behind it and the organization represents a rearing organization with a specific value system and long traditions in Finnish society. The most important values are equality and tolerance. Theoretical part of the final project introduces the concepts of culture and sports culture as well as the beginning, the history and the cultural aspects of the Finnish Workers' Sports Federation. Research was made by sending a questionnaire to the Federation's districts. The questionnaire was sent to 53 different trustees for all 15 districts in Finland. The purpose of the research was to clarify what is the current level of cultural activities in the organisation and which culture sectors could be developed locally and to which target groups. The results showed that cultural activities are highly appreciated in The Finnish Workers' Sports Federation and at the moment the activities of children and youth are in greatest need of improvement. The task of a culture producer is to develop cultural activities and to create a development plan for the organization.			
Subject headings, (keywords) The Finnish Workers' Sports Federation, cultural activity, sport event, research, development plan, culture producer			
Pages 34	Language Finnish	URN	
Remarks, notes on appendices			
Tutor Mikko Romo		Bachelor's thesis assigned by TUL:n nuoriso – ja urheiluvaliokunta: Nuorisopäällikkö Marjo Lehtinen	

Sisältö

1 JOHDANTO.....	1
2 KULTTUURITOIMINTA JA URHEILUKULTTUURI	2
2.1 Mitä on kulttuuri?.....	2
2.2 Urheilu kulttuurina	2
2.3 Kulttuurituottaja toiminnan kehittäjänä	3
3 SUOMEN TYÖVÄEN URHEILULIITON TOIMINTA.....	4
3.1 Historia	5
3.2 Kulttuuritoiminnan historia TUL:ssa	9
3.3 Arvomaailma.....	10
3.4 Nykypäivä.....	10
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	12
4.1 Kysely.....	12
4.2 Tutkimus	13
4.3 Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus.....	13
5 TUTKIMUSTULOKSET	14
5.1 Puheenjohtajat, toiminnanjohtajat ja seuralaisten äänet ympäri Suomea.....	14
5.2 Mitä kuuluu tänään TUL?	15
5.3 Suomen Työväen Urheiluliiton kulttuuri eilen ja tänään	17
5.4 Entä huomenna?	18
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	20
6.1 Kehittämissuunnitelma.....	21
6.2 Tutkimuksen arviointi	23
LÄHTEET	24
LIITTEET	25
KAAVIO 1 Piirijakauma.....	25
KAAVIO 2 Vastaajien taustat	25
KAAVIO 3 Tapahtumatyyppi	26
KAAVIO 4. TUL:n kulttuuritoiminnan kehityssuunnitelma	27
KYSELY	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
KUVA 1 Pääjuhla.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1 JOHDANTO

Suoritin erikoistumisharjoitteluni kesällä 2009 TUL:n Tampereen piirissä tuotanto-assistentin työtehtävissä, TULe 2009- TUL:n 11:sta Liittojuhlassa 5. – 14.6.2009. Työtehtäviini kuuluivat majoitukseen ja kulttuuritapahtumiin liittyvät järjestelytehtävät.

Tapahtuman aikana tapasin paljon Suomen Työväen Urheiluliitossa toimivia ihmisiä ympäri Suomea. Työskennellessäni tapahtumassa aloin hahmottamaan yhtä isompaa kokonaisuutta: liittojuhlan merkitystä, ihmisiä jotka edustivat Suomen Työväen Urheiluliittoa sen pitkiä perinteitä, historiaa ja aatteita. Suomen Työväen urheiluliiton väki oli hyvin moni kirjoista, siellä näki sukupolvien yhdistyvän ja viettävän aikaa yhdessä yhteisten arvojen ja harrastusten parissa. Hetki oli liikuttava. Ymmärsin miten pitkät perinteet TUL:n kulttuurilla ja liikunnalla on. Oli hienoa nähdä, miten ne olivat läsnä koko tapahtuman ajan.

Tällaisen urheilukulttuurin ja yhteisöllisyyden vaaliminen on tänä päivänä ensiarvoisen tärkeää. Suuret ikäluokat osallistuvat aktiivisesti tähän kulttuuriin ja vaalivat perinteitä. Suomen Työväen Urheiluliitossa jäsenmäärä on ollut kuitenkin laskussa. Nuoria täytyisi saada enemmän toimintaan ja lajeihin mukaan, muuten toiminta tulee tulevaisuudessa supistumaan. TUL:n toiminnassa tulisi kehittää nuorten kulttuuria, eikä haittana olisi lajien päivittäminen ja kehittäminen tähän aikaan. Punteja nostamalla hauis kasvaa samalla tavalla, kuin 90 vuotta sitten ja pallo potkaistaan vieläkin lähes samoilla säännöillä maaliin. Ajat ovat kuitenkin muuttuneet!

Opinnäytetyöni tarkoitus on selvittää tutkimuksen avulla, miten kulttuuria ja liikunta-kulttuuria voidaan vaalia tulevaisuudessa ja turvata sen jatkuvuus. Opinnäytetyö on tehty yhteistyössä TUL:n piirissä työskentelevien henkilöiden kuten TUL:n nuorisopäällikkö Marjo Lehtisen kanssa. Urheilukulttuurin näkökulmasta näen nuorten ja lasten kulttuurissa paljon oivallisia osa-alueita, joita voisi elävöittää kehittämällä niitä ja järjestämällä enemmän tekemistä kulttuurinparissa.

2 KULTTUURITOIMINTA JA URHEILUKULTTUURI

2.1 Mitä on kulttuuri?

Kulttuuri on syntyjään latinankielisenä sanana tarkoittanut viljelyä. Symbolisesti kulttuuri nähdään tänäkin päivänä hengenviljelynä. Tämän viljelmän siemen on vain itänyt pelloilta kaikeksi ihmisen toiminnaksi. Kulttuuri ymmärretään vieläkin hyvin usein pelkästään taiteena. Kulttuuritutkimuksen kannalta katsottuna antropologiassa kulttuurin luovat kansat, yhteisöt ja ryhmässä olevat ihmiset sen ympärillä. Nämä kaksi näkökulmaa kertovat miten laajasta näkökulmasta kulttuuri nähdään ja miten sitä tulkitaan (Knuuttila 1994,11.)

Voidaan siis sanoa, että kulttuuri merkitsee taiteellisten ja tieteellisten muotojen lisäksi asioita, jotka kuuluvat jokapäiväiseen elämään. Kulttuuri on näissä kummassakin erilainen. Sen merkitys näkyy kansainvälisesti ja yhteisöllisesti perustuen ihmisen tajuntaan: tietoon, uskomuksiin, tunneilmaisuihin, arvostukseen, tapoihin ja normeihin. Nämä kaikki joko yhdistävät ihmisiä tai erottavat ihmisiä toisistaan (Olin 1994, 160.)

2.2 Urheilu kulttuurina

Suomalainen liikuntakulttuuri näkyy monella eri tavalla. Urheiluseurojen tehtävä on liikuttaa seuralaisia. Valtion ja kuntien tehtävänä on huolehtia siitä, että seuroilla on asianmukaiset tilat ja mahdollisuudet harrastuksille ja harrastustoiminnalle. Kansallinen kilpailu seuratoiminnassa on seurojen välistä kilpailua paremmuudesta.

Urheiluharrastusten laajojen vaihtoehtojen myötä palveluissa on lisääntynyt samalla myös harrastajat. Vapaaehtoisille seuralaisille, seurat ovat tarjonneet edulliset harrastusmahdollisuudet ja siihen kuuluvat palvelut. Seuratoiminnan tarkoitus ei ole tavoitella taloudellista voittoa, vaan tarkoituksena on saada talkootyöläisiä yhdessä harrastamaan ja kokemaan onnistumisen iloa ja yhteisten päämäärien kautta. Yhteinen tekeminen antaa ihmisille paljon enemmän iloa, kuin raha (Itkonen 1994, 19–20.)

Tänä päivänä ajatellaan, ihmiset kokeilevat paljon eri harrastuksia ja vaihtavat harrastuksia usein. Harrastusten kautta etsitään uusia haasteita ja elämyksiä, joiden avulla voidaan löytää uudenlaista virkistymistä. Urheilun ja liikunnan suosiolla ei ole niinkään merkitystä, vaan sillä minkälaisen yhteisön tai joukkueen nämä ihmiset muodostavat ja mitä joukkueessa tehdään ja mitkä ovat sen arvoja (Itkonen 1994, 20–21.) Liikuntakulttuuri käsitteenä sitoo kaksi mielenkiintoista maailmaa toisiinsa. Nämä vaihtelevat yhteiskunnan ja ajankohdan mukaan, liikunnan ja yhteiskunnan muuttuessa. Liikuntatoimi määrittäyty kulttuurin ja yhteiskunnan mukaan, jossa ihminen elää ja vaikuttaa. Tähän vaikuttavat myös erilaiset poliittiset, sosiaaliset ja taloudelliset institutiot ja luonnonsuhteet (Olin 1994, 160.)

2.3 Kulttuurituottaja toiminnan kehittäjänä

Raatikaisen mukaan (2007) tuottaja nähdään kulttuurin ”sillanrakentajana”. Tuottajan tehtävänä on tehdä mahdottomistakin asioista mahdollisia. Alku on kaikissa projekteissa tärkeää, koska se määrittää myös projektin jatkon. Kulttuurintuottaminen on prosessi, jossa kulttuurintuottaja laittaa itsensä peliin. Jokainen prosessi opettaa ja tekee työstä haasteellista ja mielenkiintoista.

Hytin mukaan (2007) tuottajan työkenttä on hyvin monialainen. Tuottajan on osattava organisoida ja rakentaa oma työnkuvansa tilanteen mukaan. Työnkuvat vaihtelevat tiedottamisesta, markkinointiin, sponsorin hankkimiseen tai yhdistysten toiminnanjohtamiseen. Tuottajan työ vaatii paljon omistautumista ja aikaa työlle. Työssä tarvitaan tehokkuutta, johtamistaitoa, työnjakamista, tilannetajua, myyntityötä ja juridisen puolen tuntemusta tekijänoikeuksista ja niihin liittyvistä sopimuksista. Tuottajan on tunnettava kaikki osa-alueet, mutta kaikessa tuottaja ei voi olla paras. Parhaiten hän voi tunnistaa omat vahvuutensa ja heikkoutensa. Ottamalla omat heikkoudet ja vahvuudet huomioon työssä joissa työkuva on monipuolinen ja hyvin moninainen.

Tuottajan on tärkeää myös osata jakaa töitään. Tuntea itsensä ja oma jaksaminen, että ei vedä myöskään itseään piippuun. Tuottajan työ kun on niin määrittelemätön ja pitää sisällään monenlaisia työnkuvia.

2.4 Kirjalliset lähteet

Taustatietoa tutkimukseen keräsin TUL:n historiasta ja kulttuurista kertovista TUL:n julkaisemista kirjoista. Näiden lähteiden avulla kartoitin mahdollisia kehitettäviä toiminta-alueita ja laadin kyselylomakkeen. Kirjallisina lähteinä toimivat myös tieteellisen kirjoittamisen oppaat. TUL:n Internet- sivustot tarjosivat myös hyvin kattavasti tietoa ajankohtaisista tapahtumista ja TUL:n toiminnasta.

3 SUOMEN TYÖVÄEN URHEILULIITON TOIMINTA

Suomen Työväen Urheiluliiton seurojen toiminnassa on mukana valtava määrä lapsia ja nuoria. Heillä on hyvin monipuoliset mahdollisuudet harrastaa urheilua ja liikuntaa, useissa eri lajeissa. Ohjaajien ja valmentajien tehtävänä on taata mahdollisuus hyvään harrastukseen, joka tuo elämyksiä ja onnistumisen kokemuksia.

Leiritoiminnalla on tärkeässä roolissa tässä työssä ja sitä kutsutaan yhdeksi kulttuuria ylläpitäväksi tekijäksi. Leiritoiminta on yksi suurimpia nuorisotoiminnan alueita, missä on mukana sekä lajitoimintaa että kulttuuritoimintaa. Leirejä järjestävät TUL:n piirit ja seurat. Piirit järjestävät valtakunnallisia leirejä, jotka ovat hyvin monipuolisia ja seurat järjestävät lajileirejä ja muita nuorisoleirejä (Suomen Työväen Urheiluliitto 2010.)

Seuratoiminta on osa- alue, jota kehitetään jatkuvasti ja se on myös yksi tärkeimmistä painopisteistä. Toimintaa tuetaan kouluttamalla seuranjohtajia, ohjaajia ja valmentajia. Huomattava määrä seurojen toiminnasta on kilpaurheilua. Liiton seuroissa harjoitetaan huippu-urheilua ja harjoitetaan sitä tulevaisuudessakin (Suomen Työväen Urheiluliitto 2010.)

TUL:n seurat päättävät itse, millaisia urheilullisia saavutuksia he tavoittelevat ja mitkä ovat heidän tavoitteensa. TUL:n organisaation tehtävänä on luoda edellytykset seurojen ja urheilijoiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Kilpailutoiminnan ohella nuoria koulutetaan ja heille järjestetään nuorisourheiljakursseja ja leirejä, joiden tarkoitus on tukea liikuntaa ja harrastusta. Nuoria ohjaajia kehitetään ja heille annetaan myös valmentajakoulutusta (Suomen Työväen Urheiluliitto 2010.)

Suomen Työväen urheiluliitossa on myös paljon vapaaehtoistoimijoita. Vapaaehtoisilla on omat tavoitteensa ja he luovat itse hyvin pitkälle toimintansa merkityksen. Monet vapaaehtoisista toimivat seurojen ohjaajina ja valmentajina. He osoittavat omalla esimerkillään myös hyvää mallia (Itkonen H, 1994,22.)

3.1 Historia

TUL: n synty ja alkutaipale

Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry on perustettu 26.1.1919 sisällissodan loputtua. Järjestön ensimmäinen puheenjohtaja oli Eino Pekkala yksi perustaja jäsenistä (Hentilä 1982, 79–80).

Ensimmäisenä vuonna perustettiin 17 piirikuntaa. Ensimmäinen piirikunta perustettiin Turussa 9.2.1919 ja TUL:n Helsingin piirikunta perustettiin 14.2.1919.

Kymenlaakson piirikunta perustettiin 23.2.1919. Pohjois- ja Itä-Karjalan piiri 23.2 ja toisen kerran lokakuussa kun piirikuntaan liittyi paljon Itäkarjalaisia seuroja. Lopullinen piiri muodostui vasta syksyllä 1920. Keski-Suomen piiri perustettiin 9.3.1919. Maaliskuussa käynnistettiin toiminta myös Satakunnan piirissä. Etelä- Saimaan piirikunta aloitti toimintansa 22.6.1919. Tampereen piirikunnan katsotaan aloittaneen toimintansa jo ennen sisällissotaa. Muista kahdeksasta piirienkuntien syntymisestä ja perustamisesta ei ole saatavilla tarkempia ajankohtia. Nämä kahdeksan piirikuntaa kuitenkin olivat Uudenmaanpiiri, Porvoo, Häme, Lahti, Viipuri, Etelä- Savo, Pohjois-Savo, Kainuu, Vaasa, Oulu ja Perä-Pohjola (Hentilä 1982, 79–91.)

Tähän aikaan toimineet Suomen Työväen urheiluseurat kuuluivat jo vuonna 1918 ennen sisällis-sotaa Suomen Voimistelu- ja urheiluliittoon. Suomen Voimistelu- ja urheiluliitto (SVUL) erotti syksyllä 1918 kaikki seurat, joilla oli vähänkään osallisuutta kapinaan tai jos seurasta yli puolet jäsenistä oli osallistunut kapinaan tai ”tuomittu osallistumisestaan”. Lisäksi erotettiin välittömästi ne jäsenet jotka olivat menettäneet kansalaisluottamuksensa (Hentilä 1982, 67- 68.)

1920- 1930- luvulla TUL:n ja SVUL:n keskinäinen valta kamppailu oli hyvin näkyvää. SVUL perusti jatkuvasti taktikoiden uusia erikoisliittoja, millä saataisiin TUL:n jäseniä mukaan uusiin seuroihin ja erikoisliittoihin, jolla saataisiin TUL hajotettua. Päämäärällinen tarkoitus oli perustaa monia erikoisliittoja, jotka lopulta lakkautettaisiin ja liitettäisiin kaikki yhtenäiseksi Suomen Valtakunnan Urheilun Keskusliitoksi.

SVUL:n aikeet päästä yksinvaltaan kuitenkin epäonnistuivat. TUL kieltäytyi yhteistyöstä lukuisista yrityksistä huolimatta, ehdot kuitenkin kiristyivät ja kieltäytyminen vaikutti urheilijoiden ja liittotoimikunnan sisällä jakautuvin mielipitein. Kansainvälisissä kilpailuissa kuten olympialaisissa, Suomea edusti vain Suomen Voimistelu- ja Urheiluliitto. TUL:n huippu-urheilijoiden” loikkaukset” SVUL:n riveihin tuona aikana herättivät paljon keskustelua. SVUL:n seuraan siirtyminen takasi paikan olympialaisiin. TUL yritti kuitenkin pitää urheilijoilleen portit auki kansainväliseen urheiluun osallistumalla kansainvälisiin työläisolympialaisiin (Hentilä 1982, 173–179.)

Ensimmäiset liittojuhlat

Yksi suurimmista näytön paikoista TUL:n alkutaipaleella olivat ensimmäiset liittojuhlat, jotka järjestettiin 16.- 19.6.1927 Helsingissä. Liittojuhlien valmistelut alkoivat jo keväällä 1926, jolloin liittotoimikunta nimitti liittojuhlien järjestelyistä vastaamaan päätoimikunnan. Päätoimikuntaan kuului puheenjohtaja ja melkein kaikki liittotoimikunnan jäsenet.

Päätoimikunnan alla työskenteli: teknillinen valiokunta, talousvaliokunta, reklaamivaliokunta, majoitusvaliokunta ja juhla- koristeluvaliokunta. Huhtikuussa 1927 palkattiin erillinen liittojuhlatoimisto jossa työskenteli oma henkilökunta. Suurimmaksi osaksi valmistelut tehtiin vapaaehtoisvoimin seuroissa, joissa harjoiteltiin juhlan ohjelmanumeroita ja kilpailuja varten (Hentilä 1982, 169.)

Sota-aika

SVUL ja TUL pääsivät sopuun edustusoikeudesta ensimmäisen kerran 1939 ennen kotiolympialaisia. Kisat jouduttiin kuitenkin perumaan, koska talvisota alkoi. Sota-aikana TUL ei järjestönä toiminut niin aktiivisesti, mutta se perusti kaatuneiden työläisurheilijoiden perheille avustusrahaston. Talvi-sodan aikana urheilusopu oli nähtävissä ja sitä korostivat molempien järjestöjen edustajat yhdessä (Hentilä 1982, 485-487.)

Jatkosodan päättymisen jälkeen TUL:ssa oli ongelmia. Työväen tavoin se oli asettunut sota-aikana pitämään yllä kansallista yksimielisyyttä porvarillisen urheiluliikkeen kanssa. Sodan jälkeen TUL alkoi taas aktivoida järjestötoimintaa ja valmistautua TUL:ssa tuleviin muutoksiin. Seuratyön aktivoimiseksi piirit järjestivät rintamamiehille kotiinpaluujuhlia. Normaalioloihin paluuta auttoi se, että TUL:n toiminta ei ollut kuitenkaan missään vaiheessa lakannut sodan aikana ja kilpailutoiminta aktivoituikin jo syksyllä 1944 (Hentilä 1984, 23.)

1950-luku

TUL:n ja SVUL:n yhteistyö katkeili pahasti vuosien 1956- 1959 aikana, koska sopimusehdoista ei tunnuttu, pääsevän yksimielisyyteen se johti lopulliseen välirikoon. TUL:n tärkein tavoite oli tämän jälkeen varmistaa oman toimintansa jatkuvuus kun SVUL vaati TUL:n toiminnan lopettamista. Tällöin TUL eristäytyi ja kaksikymmentä vuotta kestänyt yhteistyö päättyi (Hentilä 1984, 457–458.)

Tämän jälkeen TUL:n sisällä vallitsi myös keskinäisiä riitoja, jotka hajaannuttivat liittoa ja seuroja. TUL:ssa tapahtui kahtiajako ja osat jäsenseuroista jatkoivat yhteistyötä SVUL:n kanssa, vaikka johto olikin tuonut esiin kielteisen kantansa. Myöhemmin kyseiset järjestöt erotettiin TUL:sta. Erotetut seurat perustivat tukijärjestökseen vuonna 1959 Työväen Urheiluseurojen Keskusliiton (TUK) (Hentilä 1984, 466.)

1960 – 1970 luku

Kansallinen kilpailutoiminta kasvoi TUL:ssa 60-luvun lopussa. TUL järjesti 60-luvulla itse kansallisen ja kansainväliset urheilu- kilpailunsa (Hentilä 1987, 136.)

1960 ja 1970-luvulla yhteiskunnassa tapahtui valtavasti elinkeinorakenteellisia muutoksia, jotka vaikuttivat myös TUL:n toimintaan. Suomen teollistuessa ja teollisuuskeskusten asettuessa Etelä-Suomeen ihmiset myös muuttivat Etelä-Suomeen ja se näkyi Pohjois-Suomen piireissä jäsenkatona. Näillä vuosikymmenillä paljon suomalaisia lähti siirtolaisina Ruotsiin töiden perässä (Hentilä 1987, 303–305.)

Vuonna 1972 TUL:n jäsenien osuus oli 18 % ja SVUL:n jäseniä oli 74 % kaikista urheilun keskusjärjestöistä. TUK oli toiminnassa TUL:n rinnalla vuoteen 1979 asti, toukokuussa 1979 TUK vahvisti eroamisensa (Hentilä 1987, 441.) TUL:n jäsenmäärä kasvoi huikeasti 1980-luvulle saavuttaessa (Hentilä 1987, 305.)

1980- luku

Hentilän mukaan (1987, 444) Suomen Työväen Urheiluliiton liittokokouksessa hyväksymä 80-luvun liikuntapoliittinen ohjelma piti sisällään, 60-luvun aatteellista perintöä ja nykypäivää. Päämäärällisenä tavoitteena kehittää toimintaa ja muuttua nykyaikaiseksi urheilu- ja liikuntajärjestöksi. TUL:n liikuntapoliittisessa ohjelmassa yhdisteltiin perinteitä ja tulevaisuuden haasteita. Voimakkaimpina perinteinä esille nostettiin kasvatus ja kulttuuriperinteet.

Liikuntapoliittisen ohjelman vetoomuksessa esille nostettiin Suomen Työläisurheilun historia, kasvatus ja kulttuuri. Merkittävin piirre tässä ohjelmassa oli silloin urheilullisen kuvan selkeyttäminen, joka oli eheytyksen yksi päätavoitteista (Hentilä 1987, 446.)

3.2 Kulttuuritoiminnan historia TUL:ssa

Kulttuuri on ollut TUL:n toiminnassa aina läsnä. Liikkeelle tämä kulttuuri on lähtenyt iltamista. Iltamiin kokoonnuttiin viettämään aikaa yhdessä (TUL ry. arkisto.)

Ensimmäisille liittojuhlille valmisteltiin erilaisia ohjelmanumeroita, joissa voi havaita olleen mukana selkeästi kulttuuria (Hentilä 1982, 169.)

Järjestötalot muodostivat omilla kylillään oman aikansa kulttuurikeskukset, mihin väet kokoontuivat harrastamaan liikuntaa yhdessä. Liikunta- ja urheiluharrastuksilla oli oma paikkansa muiden kulttuuriharrastusten rinnalla. Toiminta synnytti näkemyksiä kasvatuksesta ja sivistyksestä, joiden tarkoitus oli kasvattaa niin henkisesti kuin fyysisestikin (Itkonen 1994, 20.)

Henkiset kilpailut alkoivat 1950-luvulla. Henkisillä kilpailuilla tarkoitettiin kulttuuri-tapahtumia. Hentilän mukaan (1984, 489–490) kaikkein monipuolisimmin liikunta-kulttuuria toivat TUL:ssa naiset ja nuoret näkyviin, joukkourheilun kautta ja joukkourheilussa mukana olevia kasvattavia oppeja. Henkisen kilpailun lajeja Tampereen ensimmäisille Liittopäiville kesällä 1956 olivat tanssi, kuvaamataito, laulu, lausunta, valokuvaus ja puhetaito. Naiset puolustivat 1950-luvulla TUL:n itsenäisyyttä ja rakensivat TUL:n tulevaisuutta.

Naisten toiminnasta liitossa vastasi naistoimikunta ja nuorten toiminnasta nuorisovaliokunta. Naisten työmuotoihin kuuluivat kurssi- ja koulutustoiminta, leirien järjestäminen, kerhot, joukkourheilukampanjointi ja juhlakulttuuri.

Näkyvimmin nämä toiminnot tulivat esiin naisten ja nuorten esiintymisissä ja suurissa urheilujuhliissa, liittojuhlissa ym. työväenliikkeen tilaisuuksissa (Hentilä 1984, 489–490.)

1970-luvulla perustettiin seitsemän uutta seuraa ja jaostoa ja näitä kutsuttiin ”erikoisseuroiksi”. Yksi näistä jaostoista oli rytminen kilpavoimistelu. Uusien lajien ja jaostojen synnyttyä voitiin huomata uusien harrastusten suosio. Erikoisseuroja oli ollut TUL:ssa jo aiemminkin 1920-luvulta lähtien, mutta niitä oli hyvin vähän (Hentilä 1987, 356.)

Taidetapahtumat nykymuodossaan aloitettiin 1979 ja ensimmäinen taidetapahtuma järjestettiin 1981 Kokkolassa. Taidetapahtuma järjestettiin joka toinen vuosi ja samoin on pidetty diskotanssin TUL:n mestaruus kilpailuja vuodesta 1988 lähtien (Suomen Työväen Urheiluliitto TUL ry. arkistot.)

Seuratoiminnassa on tänä päivänä kulttuuriharrastuksia, jotka ilmenevät monella tavalla. TUL:n valtakunnalliset kulttuuri kisat, nuorison teematapahtumat, leiri – ja retkitoiminta ja katselmukset ovat osoitus tästä perinteisestä toiminnasta (Itkonen 1994, 21–22.)

3.3 Arvomaailma

TUL:n hyvin keskeisiä arvoja ovat aatteellisuus ja kasvatus. Sen tärkeimpinä kasvatusvälineinä ovat liikunta ja urheilu. Toisten ihmisten kunnioittaminen on hyvin tärkeää TUL:n arvoissa ja sitä kautta halutaan tuoda esille kulttuuria missä välitetään ja pidetään huolta toisista. Avainsanoina kasvatuksessa on tasa-arvo ja suvaitsevaisuus. Tavoitteena on, että kaikilla on mahdollisuus ikään, sukupuoleen, etniseen taustaan ja varallisuuteen katsomatta harrastaa liikuntaa omassa asuinympäristössään (Suomen Työväen Urheiluliitto 2010.)

Toiminnalla on tarkoitus ylläpitää kansalaisten terveyttä koko toiminnan ajan ja tuoda sitä kautta näkyviin liikuntaharrastuksen merkitys. TUL on toiminnallaan halunnut turvata kansalaisille tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset liikkumisen ja urheilemisen edellytykset. TUL haluaa antaa täyden tukensa toimiin, joissa lisätään ihmisten kunto- ja terveysliikuntaa (Suomen Työväen Urheiluliitto 2010.)

3.4 Nykypäivä

Tänä päivänä Suomen Työväen Urheiluliitolla on Suomessa 15 piirijärjestöä ja 1100 jäsenseuraa. Henkilöjäseniä on yhteensä 284 661. (Tilanne 31.12.2009) Suomen TUL:ssa on lisäksi 13 yhteisöjäsentä, joista on suurin Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK.

TUL on yksi Suomen suurimmista ja toimivimmista kansalaisjärjestöistä. TUL:n seuroissa liikkuu aktiivisesti ja säännöllisesti viikoittain noin 120 000 ihmistä.

TUL on myös Kansainvälisen Työväen Urheiluliiton CSIT: n (Confédération Sportive du Travail/ International Labour Sports Federation) jäsen. CSIT: n toimiston pääpaikka on Wienissä Itävallassa. TUL:n seuroissa harrastetaan 59 erilaista urheilumuotoa (Suomen Työväen Urheiluliitto 2010.)

TUL:n vuoteen 2010 on mahtunut paljon erilaisia tilaisuuksia, tapahtumia, kilpailuja, leirejä, koulutuksia ja valmennuskursseja, niin kulttuurin kuin liikunnankin parissa ja kaikista näistä aktiviteeteista on löytynyt jokaiselle jotakin. Lisäksi vuoden aikana on käyty ottamassa osaa kansainvälisiin tapahtumiin ja kilpailuihin. TUL:n vuosi starttasi vastaanotolla, joka pidettiin TUL:n 91 syntymäpäivänä 26.1.2010 Helsingissä.

Tilaisuudessa jaettiin palkintoja TUL:n parhaimmille urheilijoille ja valmentajille ja huomionosoituksia muille TUL:n jäsenille. Tässä maininta muutamista tapahtumista: Aprilliristeily järjestettiin sadoille TUL:n jäsenille ja yhteistyökumppaneille 23.–27.3.2010 saman tapahtuman yhteydessä oli myös veteraanien tapaaminen 26.–27.3.

Nyrkkeilyn kansainvälinen GeeBee- turnaus järjestettiin 9.- 11.4. Kevään Kuntoviikko 8.- 16.5.2010 ja pyöräilyviikko 8.-16.5.2010 ja pyörällä töihin – päivä 12.5. Liiku terveemmäksi – päivä 10.5.2010.Valtakunnallinen veteraanipäivä järjestettiin Kotkassa 8.-9.6, tapahtuman yhteydessä oli myös mukana Petanquen ja Boccian mestaruuskilpailut.

TUL Joy Games järjestettiin 6.-7.2.2010 Seinäjoella ja sen yhteydessä ryhmätanssin mestaruuskilpailut. Pohjantähti leiri (perheleiri) Urheiluopisto Kisakeskuksessa Raaseporin kaupungissa Kullaanjärven rannalla. 5.- 10.7.2010 sekä monia muita leirejä piireissä ja seuroissa.

Syksyn kuntoviikot 28.8- 10.10. TUL Joy Games 30.–31.10.2010 Joensuussa. Joensuussa kohtasivat myös sukupolvet, sillä veteraaneilla on oli oma kulttuuritapahtumansa 29.10. Kansainvälinen 31. Vantaa Painicup järjestetään Vantaan Tikkurilassa 20 -21.11.2010 (Suomen Työväen urheiluliitto 2010.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tutkimusta varten keräsin tietoja piirien toiminnanjohtajilta ja seuroilta yksittäisellä kyselyllä. Kyselyn laadin Internetissä Webropol -ohjelmaa käyttäen.

Kyselyn lähetin saatekirjeineen sähköpostilla toiminnanjohtajille ja jokaisen piirin seuroissa toimiville henkilöille, saatekirje sisälsi Internet-linkin mikä ohjasi suoraan kyselyyn. Kyselyssä esitettiin yhteensä 11 kysymystä.

Kysely lähetettiin 15 piiriin ja jokaisessa piirissä toimivalle n. 5 eri seuran edustajalle. Yhteensä 53 toimihenkilölle. Piirejä ovat; Hämeen piiri, Lapin piiri, Karjalan piiri, Pohjanmaan piiri, Savon piiri, Tampereen piiri, Kainuun piiri, Keski - Suomen piiri, Oulun piiri, Saimaan piiri, Suur- Helsingin piiri, Uudenmaan piiri, Kymenlaakson piiri, Satakunnan piiri, Varsinais- Suomen piiri. Saatekirjeitä lähetettiin piireihin ja seuroihin sähköpostina yhteensä 53 kappaletta.

4.1 Kysely

Webropol - ohjelmalla laatimallani kyselyllä, pystyi laatimaan kvantitatiiviseen muotoon laadittavia kyselyitä ja kvalitatiiviseen muotoon laadittavia kyselyitä tai kumpiakin yhdisteltynä. Kysymyksiksi valitsin TUL:n toimintaa kuvaavia kysymyksiä, ainoastaan kysymysten asettelu oli erilainen, että vastauksien avulla saataisiin mahdollisimman paljon tietoa.

Kyselyssä kysyttiin tutkimuksen kannalta merkityksellisiä kysymyksiä, jotka liikkuivat tutkittavan asian viitekehyksessä. Kyselyyn osallistuneet käyttivät kaikki samaa kaavaketta ja vastasivat kaikki samoihin kysymyksiin samassa järjestyksessä. Kyselyyn osallistuminen oli vapaaehtoista. Kyselyn laadin Internetissä sen vuoksi, että sitä kautta oli helpompi tavoittaa ihmiset ja koota vastaukset yhteen.

Kyselylomake löytyy liitteistä (KYSELY).

4.2 Tutkimus

Tutkimuksessa on esillä kahden tyyppisiä kysymyksiä. Kvantitatiivisten kysymysten vastaukset näkyvät lukuina ja tilastoina. Tilastoja pystytään analysoimaan helpommin ja niistä voidaan tehdä päätelmiä. Kvalitatiivisten kysymysten vastaukset näkyvät sanallisina. Hirsjärven ym.(2005, 210) ja Järventaustan ym. mukaan (1998,83) tutkimuksen tuloksia selventämään voi tekstin lisäksi käyttää myös taulukoita ja kuvioita. Ne auttavat havainnoimaan ongelmaa. Liitteiden Kaavio 1, kaavio 2, kaavio 3 kuvaavat kvantitatiivisten kysymysten tuloksia. Kaavio 4 kuvaa kehittämissuunnitelmaa.

4.3 Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus

Kvalitatiivisella tutkimuksella tuodaan sanallisesti esiin mielipiteitä ja näkökulmia, joiden kannalta on mahdollista ymmärtää tutkittavaa asiaa. Tutkimuksessa tulokset eivät näy numeraalisina, vaan vastaukset kerrotaan sanallisesti kuvaillen. Yleisimpiä piirteitä kvalitatiivisessa tutkimuksessa on kokonaisvaltainen tiedon hankinta ja aineiston kokoaminen. Tieto kerätään ihmisiltä, joilla tiedetään olevan tietoa ja sen tiedetään olevan tarpeeksi joustavaa. Aineistoa pystytään näillä menetelmillä tarkastelemaan yksityiskohtaisemmin ja aineistoa voidaan tapauskohtaisesti käsitellä ainutlaatuisina ja tulkita aineistoa sen mukaisesti (Hirsjärvi ym. 2005, 155.)

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tieto tuodaan esiin numeroina, se ilmentää parhaiten tutkimusongelmaa, missä on tarkoitus mitata ja kertoa tutkittavasta ilmiöstä numeroin. Tutkimuksessa numeroiden ja tilastojen avulla kuvataan vastaajaan taustoja. (Järventausta ym.1998,56). Yleistä kvantitatiivisessa tutkimuksessa on aineistoin keruun suunnitteleminen. Aineiston materiaali soveltuu määrälliseen ja numeeriseen mittaukseen. Koehenkilöt on määritelty ja niiden perusteella on mahdollista tehdä otantasuunnitelma, joiden antama tulos on pätevä. Tuloksia on mahdollista havainnoida ja analysoida prosenttitaulukoiden avulla.(Hirsjärvi ym. 2005, 131.) Hirsjärven ym. mukaan (2002, 127) tarkastellessa kvantitatiivista ja kvalitatiivista suuntausta tarkoituksena ei ole esittää niitä toistensa vastakohtina vaan tuoda esiin ydinkysymyksiä niin, että ne olisivat tutkimuksen kannalta käsitettävissä helpommin.

5 TUTKIMUSTULOKSET

Saatekirjeitä lähetettiin sähköpostilla yhteensä 53 ja vastauksia tuli yhteensä 44.

Jokaisessa saatteessa oli linkki, josta pääsi suoraan kyselyyn. Kyselyyn osallistuttiin aktiivisimmin Lapin piiristä. Toiseksi eniten vastauksia tuli Kymenlaakson ja Suur-Helsingin piiristä. Kolmanneksi eniten vastauksia tuli Keski- Suomen piiristä, Pohjanmaan piiristä, Uudenmaan piiristä ja Varsinais- Suomen piiristä. Neljänneksi eniten vastauksia tuli Savon piiristä yhteensä. Hämeen ja Karjalan piireistä vastauksia tuli viidenneksi eniten. Kainuun, Oulun, Saimaan ja Satakunnan piirien vastaukset jäivät saamatta koska yhteyshenkilöitä ei tavoitettu. Piirijakauma on kuvattuna liitteissä kaaviossa 1.

5.1 Puheenjohtajat, toiminnanjohtajat ja seuralaisten äänet ympäri Suomea

Yli puolet kyselyyn vastanneista ilmoittivat toimenkuvansa olevan Muu, mikä? Heidän toimenkuvansa oli joko puheenjohtaja, seuran-puheenjohtaja, jaoston puheenjohtaja, piirihallituksen jäsen, sihteeri tai rahastonhoitaja. Toiseksi eniten kyselyyn olivat osallistuneet seurojen jäsenet. Kolmanneksi eniten kyselyyn olivat vastanneet piiritoiminnanjohtajat. Vastanneista 70,5 % oli kuulunut Suomen Työväenliittoon yli 20 vuotta. Vastanneista 9,1 % ei ollut jäseniä.

Kaavio 2 liitteissä kuvaa vastaajien taustoja.

Toiminnan kehittymisestä ja muutoksesta kysyttäessä vastaukset jakautuivat selkeästi kahteen ryhmään. Suuremman osan mielestä seuratoiminta ei ollut juurikaan muuttunut näiden vuosikymmenten aikana. Toiminta oli enemmänkin vähentynyt ja supistunut 70-luvun jälkeen. Kustannukset olivat nousseet ja vapaaehtoisuus oli hiipunut. Osa kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että toiminta on muuttunut tänä aikana valtavasti. Lajit olivat uudistuneet. Toiminta on muuttunut ”kiireisemmäksi ja totisemmaksi”. On keskitytty liikaa kilpailutasolle ja tiettyihin lajeihin. Lajit ovat muuttuneet ja joitain lajeja on jäänyt kokonaan pois. Nykyään jaostoissa on paljon aktiivisia nuoria, kun taas toisten mielestä keski-ikä on noussut kaikissa tilaisuuksissa huimasti. Veteraani-ikäiset ovat pääosassa tilaisuudessa kuin tilaisuudessa. Kyselyyn vastanneista osa oli sitä mieltä, että nuoria pitäisi saada enemmän mukaan toimintaan koska jäsenmäärä on tippunut roimasti.

”On. valtionavustukset poistunut piireiltä. Lajitoiminta vähentynyt - siirtynyt painopisteeltään lajiliittoihin. TUL:n vaikutusvalta pienentynyt. Urheilun raha kadonnut maakunnista, toiminnallinen ohjaus keskittynyt ruuhkasuomeen jne. Suunta ollut vain huonompaan.”

”Seurassa jaotojen määrä on vähentynyt. Aktiivisia talkoohenkilöitä on vähemmän. Kilapailutoiminta on vähentynyt, kilpailujen järjestäminen esim yleisurheilussa on vähentynyt niin seurassa kuin piirissäkin, mutta painissa ja voimistelussa kilpailujen järjestäminen on lisääntynyt.”

”Dramaattisesti. Jäsenkato”

5.2 Mitä kuuluu tänään TUL?

Kyselyyn vastanneista 70,5 % osallistuu aktiivisesti TUL:n järjestämiin valtakunnallisiin ja kansainvälisiin liikuntakulttuuritapahtumiin. Syksyn kuntoviikkoihin vastanneista osallistui aktiivisesti yli puolet. Kyselyssä kysyttiin, että pitäisikö tapahtumia olla useammin ja enemmän, vastaus oli jälleen kaksijakoinen. Osan mielestä tapahtumia ei tarvitse olla lisää ja toisen osan mielestä tapahtumia täytyisi ehdottomasti olla enemmän.

- ”Lajissa jossa olen ohjaajana, kaipaisi sellaista toimintaa mikä ei olisi ikäluokkiin sidottua vaan niin sanottua harraste liikuntaa”

- ”Ei. Pitää keskittyä olemassa oleviin ja yrittää keskittää kaikki voimavarat niihin ja saada porukka aktiivisesti liikkeelle niihin”

”Hankala vastattava: nykyisessä muodossaan en niitä lisäisi, koske järjestelyresurssit ovat rajalliset, toisaalta niitä tarvitaan ainakin tämä määrä, jotta on mitä ”myydä” niin tukijoille kuin harrastajille. Tosin osallistujien pääosa on jotakin yksittäistä lajitapahtumaa lukuun ottamatta hyvinkin paikallista. Toinen toimintamalli voisikin olla, että neljännesvuosittain järjestettäisiin sekä median mielenkiinnon herättävä

SELKEÄSTI TUL:n järjestämä yksittäisen lajin kilpailu että paikalliseksi teemapäivän (päivien) tapahtuma, joka painottuu muuhun kuin kovaan lajitoimintaan Syksyn kuntoviikkojen tavoin.”

Saatujen tulosten mukaan puolet osallistuu kulttuuritapahtumiin aina kun mahdollista ja

20 % silloin tällöin. Kulttuuritapahtumiin ei osallistunut lainkaan 30 % prosenttia.

Tulokset osoittavat, että lasten- ja nuorten liikunta ja kulttuuritapahtumiin, leireihin ja koulutuksiin täytyisi panostaa tällä hetkellä eniten. Tapahtumatyyppi on kuvattuna liitteissä kaaviossa 3.

Tulokset osoittavat monen vastaajan olevan erittäin huolissaan TUL:n tulevaisuudesta. Jos toimintaa ei aleta kehittämään tai viemään eteenpäin, se tulee supistumaan tulevaisuudessa. Uusia toimijoita tarvittaisiin kehittämään toimintoja, mutta niitä ei tahdo löytyä. Toimintaa toivottaisiin painotettavan kunkin piirin lähialueille.

Vastaajista osa ei ollut huolissaan tilanteestaan, koska tällä hetkellä heidän alueellaan oli paljon aktiivisia toimijoita tällä hetkellä ja he suhtautuivat tulevaisuuteen hyvin luottavaisin mielin.

Osan mielestä kaksi isoa valtakunnallista tapahtumaa vuodessa riittää ja sen kautta saadaan näkyvyyttä ja toivotaan sen tuovan myös lisää väkeä.

Suurin osa kuitenkin kaipaa enemmän toimintoja omassa toiminnassa ja omalle alueelle uudistuksia. Kulttuuritapahtumat ja kulttuuritarjonta oli osan mielestä heidän piireissä kovin pienimuotoista. TUL:n kulttuurille löytyi kuitenkin ehdotuksia ja mielenkiintoa. Tässä suoria vastaajien ehdotuksia kulttuuritoiminnasta:

”Piirimme järjestää AINOANA piirinä joka vuosi kulttuuri tapahtuman, jossa laajasti esillä eri tanssimuotoja, ja hieman musiikki ja kuvataide kulttuuria”

”TUL:n tarjonta- mitä se voisi ollakaan. Pitäisikö TUL:lla olla esim. omia kulttuuritoiminnan vetäjiä tai ohjelmaryhmiä vai ehkä teatteriryhmiä, kuten työväenyhdistyksillä (ja TUL-seuroilla) 1900-luvun alkukymmeninä ennen kunnallista ja sittemmin yksityistä, ammattimaista teatteritoimintaa. Tai ehkä seutu/kansalaisopistojen reviiireillä lähinnä olevaa kirjallisuus ja musiikkitarjontaa???? Seurat järjestävät omia tapahtumiaan resursiensa puitteissa, lähinnä se tapahtuu seurojen pikkujouluissa tms. tilaisuuksissa kokoamalla seuroissa olevia harrastajia esiintyjiksi...”

...”Omia ohjelmaryhmiä ei piirissä eikä seuroissa ole. Oma lajinsa on yhden seuran tanssilavatoiminta (=varainhankintaa). Piirin puitteissa kulttuuritoimintaa on tarjolla lähinnä veteraanien kokoontumisten yhteydessä, joskin hyvinkin rajallisesti=yhteislaulua, esiintymisiä omalla joukolla omalle joukolle. Johdonmukaista esiintymisiin tavoittelevaa ryhmäkokoontumista ei juurikaan ole. Viimeisimmän vuoden aikana on pienessä määrin ollut karaokelaulantaan suuntaavaa kokoontumista, josta voi kasvaakin tavoitteellista (ei vakavaa) toimintaa piirin puitteissa. Tämä vastaus on tehty sillä ajatuksella, että liikunta ja kulttuuri ovat eri tasolla, vaikka jossakin naisvoimistelun esiintymisryhmässä raja on hyvinkin häilyvä.”

”Piirissä vähän rajallista. Jotkut seurat järjestävät itse.”

5.3 Suomen Työväen Urheiluliiton kulttuuri eilen ja tänään

Kyselyssä vastaajien aktiivisuus ja osallistumisinto kulttuuritapahtumiin oli varsin hyvä, puolet vastanneista osallistui kulttuuritapahtumiin aina kun on mahdollista ja 31,8 % vastasi, etteivät osallistu juuri koskaan. Silloin tällöin osallistui 11,4 %.

Kyselyssä haluttiin selvittää millainen kulttuuritapahtuma oli jäänyt erityisesti vastaajien mieleen. Kyselyyn vastanneista yli puolet vastasivat mielenpainuvammaksi tapahtumaksi jääneen liittojuhlat. Liittojuhlia kuvailtiin hyvin paljon erivuosikymmeniltä. Liitteenä oleva lainaus kuvaa TUL:n 11:sta Liittojuhlilta kuvaa juhlatunnelmaa ja ohjelma-numeroita. Kuva 1: TULE- 2009 11. Liittojuhlilan: Pääjuhlasta

”Aikoinaan (70-luvulla) nuorten talvipäivät ja naisjaoston järjestämät kulttuuritapahtumat. Niissä oli paljon tapahtumia ja hyvä tunnelma. Kaikista sykehdyttävin kulttuuritapahtuma on TUL:n Liittojuhlat 1979, jossa mm. Tapio Rautavaara esiintyi Kulttuuritalolla”

”Ensimmäisen kerran suht' nuorena miehenä nähdessäni "livenä" liiton tapahtumassa naisvoimistelun näytöksen joskus 80-luvun alussa, koin sen erilaisuudessaan tavallaan vahvasti nimenomaan kulttuuriluonteisena ja hyvänä tapana yhdistää liikuntaa ja kulttuuria. Sittemmin olen kyllä tottuneempana oppinut arvioimaan näitäkin tapahtumia enemmän liikuntana - joku on III-sarjan, joku kakkossarjan, joku ehkä ykkössarjan peleihin rinnastettava. Toki liigatasoa ja maaottelutasoakin on, mutta niissä kilpaillaankin ehkä MM-tittleistä. Puhtaammin kulttuuripohjalta vahvin ehkä on oman seuran historian esittely kuvaelmana ja käsikirjotuksen laadinta siihen.”

”Liittojuhlat Kemissä. Olin silloin nuori ja se saattoi olla ensimmäinen tapahtuma. Puskettiin banderollia vastatuuleen niin, että keppi katkes. ”

”TUL liittojuhlat 2009. Teimme sinne retken bussilla. Veteraaneja osallistui paljon, lapsia ja nuoria ei juuri lainkaan.”

5.4 Entä huomenna?

Viimeisenä kysymyksenä kyselyssä kysyttiin TUL:n tulevaisuudesta ja siitä millaisena toiminta nähtäisiin 10 vuoden kuluttua. Näkökulma oli jälleen kaksijakoinen. Osa kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että toiminta olisi 10 vuoden päästä vähäisempää ja olisi tällä hetkellä menettänyt merkityksensä. Osa vastanneista näki tulevaisuuden kuitenkin hyvin valoisana.

Tässä muutamia näkemyksiä tulevaisuudesta:

”Lieneekö enää koko piiriä? Jos TUL toimii vielä 10 vuoden kuluttua, uskon, että piirit on lakkautettu tai niitä ainakin yhdistetään.”

”Seuratoiminnan tila on kutakuinkin nykyisellä tasollaan 10 vuoden kulluttua. Piirin rooli seurojen yhteistyöareenana on kuitenkin kristallisoitunut nykyistä selvemmin aktiiviseurojen tietoisuuteen ja käytäntöihin. Seuroista on aktiivisesti mukana noin kolmasosa kokonaisseuramäärästä, muiden ollessa lähinnä tilastollisina statisteina. Piiri keskittyy erikseen painopisteikseen määrittämiinsä toimintoihin. Valtakunnallisesti - ja sitä kautta heijastuen myös piiritoiminnan tulevaisuuteen - tulee töitä tehdä nuorisotoiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. TUL:n tulee näyttää kasvaville sukupolville selvemmin paikkansa ja perusteensa, jotta liiton ja piirien tulevaisuus tulee turvatuksi.”

”Vaikea sanoa, toivottavasti hyvät olen jo yli 70-vuotias joten en edes osaa ajatella enää sinne asti.”

”Nukkuvien seurojen määrä kasvaa. Vastavuoroisesti 4-7 seuraa ovat vahvasti maakunnallisesti menestyviä. Jäsenmäärä vähenee. Yleisesti seuroilla talousvaikeudet lisääntyvät. Piirihallituksen/-toiminnanjohtajan roolit muuttuvat. Piirin ja seurojen on löydettävä nuoret, kouluista, kotoa ja vapaa-ajalta jos aikovat olla liikunnallisina järjestöinä itse elossa.”

”Taso säilyy, mutta on haettava myös uusia toimitapoja.”

”suurin piirtein samanlaisena kuin nykyäänkin, kunhan vain saadaan paljon aktiivisia nuoria liittymään joukkoomme”

”Kaikki riippuu miten seuroissa löytyy nuoria ohjaajia ja valmentajia talkoohengessä. mutta olen optimisti”

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää mikä on kulttuurin asema TUL: ssa. Tutkimus osoittaa, että kulttuuri on TUL:n toiminnassa läsnä samalla tavalla kuin urheilun harrastaminen ja kilpaurheilukin. Ongelmaksi nousee tulevaisuudessa aktiivisten toimijoiden jäsenmäärän katoaminen. Koska jäsenmäärä on ollut laskussa, näen tärkeänä kehittämisen kohteena lapset ja nuoret. Tämä nousi esiin myös tutkimustuloksissa.

Kaikilla kyselyyn vastanneilla 44 henkilöllä on hyvin merkittävä asema TUL:n piireissä ja mahdollisuus vaikuttaa omaan toimintaansa niin piiri kuin seuratasollakin. Tutkimus toivottavasti herättelee miettimään TUL: a ja sen sisällä olevaa kulttuuria.

Vastaajista suurin osa on ollut TUL:n toiminnassa mukana yli 20 vuotta. Vastaajien keski-ikä voi arvioida sen perusteella olevan korkea. Missä nuoret päättäjät ovat? Saa-daanko nuorten ääni kuulumaan? Tutkimuksessa yksi ohjaaja esitti toivomuksen sellaisesta harrastustoiminnasta, joka ei olisi niin sidoksissa ikäluokkiin, vaan pikemminkin yhdistäisi niitä. Kaikilla ikäryhmille sopivaa harrastustoimintaa voisi olla esim. teatteri, valokuvaus, kirjoittaminen ja tanssi.

Vastaajat toivat kulttuurin hyvin monimuotoisesti esiin. Yhdelle vastaajalle kulttuuri edusti korkeakulttuuria ja toiselle taas kulttuuri edusti kirjallisuutta ja TUL:n historiaa.

TUL perusti 70-luvulla ”erikoisseuroja” ja niiden seurauksena jäsenmäärä kasvoi. Mahdollisesti samalla keinolla saataisi tänä päivänäkin saavutettua yhtä hyviä tuloksia.

Tutkimuksesta voi havaita, että tällä hetkellä valtakunnallisten ja suurten tapahtumien tarve ei ole kovin suuri. Kaksi suurempaa kulttuuritapahtumaa vuodessa riittää. Valtakunnallisissa tapahtumissa voisi käyttää vetonauloina julkisuuden henkilöitä. Sitä kautta saataisiin ihmiset siinä ohessa kiinnostumaan myös muustakin ympäristön toiminnasta.

Kuitenkin tärkeää olisi saada jäsenmäärä taas nousuun. Mielestäni jokaisessa piirissä pitäisi panostaa nyt piiriin omalla alueella toimivaan piiri ja seuratoimintaan ja houkuttella sieltä käsin uusia harrastajia ja tekijöitä mukaan.

Ainoastaan yhden piirin edustaja kertoi kyselyssä kulttuuritarjonnan olevan hyvä ja yksi vastaajista kertoi edustavansa piiriä joka ainoana järjestää säännöllisesti kulttuuritapahtumia omalla alueellaan. Tulokset osoittavat, että piireissä selkeästi voitaisiin lisätä kulttuuria omilla alueilla, koska seuratasolla kulttuuria kuitenkin on, mutta se on täysin seurojen varassa olevaa toimintaa.

Kulttuuritoimintaa pidetään myös hyvin seurakohtaisena ja sen vuoksi sitä ei ehkä aktivoida piireissä tarpeeksi. Aktiivisuutta kulttuuritoimintaan kuitenkin löytyy ihan samalla tavalla kuin liikunnan harrastamiseen ja urheiluun. Kulttuuritapahtumat, liittouhlat ja leirit osoittavat sen. Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta osallistua suurempiin tapahtumiin joka vuosi, koska tapahtuma saattaa olla kaukana omalta toimialueelta.

Tutkimuksessa esille nousi, että kaikissa piireissä kulttuuri ei ole niin merkittävässä asemassa kuin liikunta. Piirit, joiden seurat ovat aktiivisia kulttuurin parissa toimijoita, tarvitsevat tukea ja kannustusta. Voisivatko piirit ja seurat tehdä tässä kohtaa yhteistyötä kulttuurin tarpeen selvittämiseksi?

6.1 Kehittämissuunnitelma

Itkosen ym. mukaan (1994, 28) seuraorganisaatiossa tapahtuva jatkuvan kulttuuritoiminnan pohtiminen kertoo virkeästä ja toimivasta seurasta. Seuratoiminnan säilyminen näin hyvänä kuvastaa kahta asiaa: liikunnan keskeistä asemaa kaikenikäisten ihmisten harrastuksena ja kykyä uusiutua ajan haasteiden mukaisesti.

Mahdollisuudet kulttuuritoiminnan kehittämiseksi ovat miltei rajattomat, mutta kuitenkin tietyissä rajoissa. TUL:n toiminnassa kulttuurituottajan työ vaatii paljon yhteistyötä eri tahojen välillä.

Kulttuurituottajan näkökulmasta katsottuna TUL pitää sisällään valtavan määrän perinne-kulttuuria, jossa on paljon voimavaroja ja joita olisi myös mahdollista hyödyntää. Kulttuuritarjonta on hyvin monipuolista TUL: ssa, mutta se on vain pysähtynyt ajan jalkoihin ja kaipaisi hieman uudistuksia. Uudistuksilla ja toiminnan kehittämisellä pystyttäisiin ennaltaehkäisemään jäsenmäärän laskua ja saamaan sitä mahdollisesti nousuun.

Yksi mahdollisuus voisi olla kulttuurijaoston perustaminen, joka voisi toimia yhteistyössä TUL:n nuoriso- ja urheiluvaliokunnan kanssa suunnitellen kulttuuritapahtumia. Kulttuurijaosto voisi mahdollisesti vastata kokonaan kulttuuritoiminnasta, sen koordinoimisesta ja kulttuurin ympärillä olevista tapahtumista. Kulttuurijaoston jäsenet voisivat muodostua TUL:n kulttuuria harrastavien seurojen ohjaajista, vetäjistä ja itse harrastajista. Liitteenä: Kaavio 4

Toisena mahdollisuutena voisi olla jatkotutkimuksen tekeminen, joka keskittyisi suoraan TUL:n lapsiin ja nuoriin. Veikkauksen myöntämää tukea voisi hyödyntää tähän.

Piirit ja seurakunnat

Kolmantena kehitysehdotuksena näkisin piirien ja seurojen yhteistyön kulttuuritoiminnassa ja sisäisen tiedottamisen parantamisessa. Piirit voisivat kerätä yhteystiedot ajan tasalle. Piirit voisivat lähettää ajankohtaisia tiedotteita kaikille seuralaisille sähköpostin välityksellä. Voisiko jokaisessa piirissä olla vähintään yksi nuori mukana tekemässä päätöksiä, jotta saataisiin myös nuorten ääni kuuluviin?

Neljäntenä mahdollisuutena näkisin piirien aktiivisuuden kulttuuritapahtumien järjestämisessä omilla alueillaan seurojen intressien mukaan niin, että kulttuuritapahtumia ei järjestettäisi ainoastaan valtakunnallisina tapahtumina tai leireinä.

Internetissä toteutettavalla kyselyllä piirit voisivat selvittää seurojen toimintaa tällä hetkellä ja ottaa vastaan parannusehdotuksia, joiden pohjalta voitaisiin innovoida uusia ja vanhoja seuratoiminnantapoja ja tapahtumia. Vastauksien pohjalta olisi mahdollista suunnitella hanketta tai projektia johon voisi hakea valtion apurahaa.

6.2 Tutkimuksen arviointi

Vaikka Hirsjärven ym. mukaan (2005, 216) Tutkimuksessa yritetään välttää virheitä ja niiden syntymistä, tulosten luotettavuus ja pätevyys silti vaihtelevat. Sen vuoksi kaikissa tutkimuksissa arvioidaan niiden luotettavuutta. Tutkimuksen reliaabeliudella tarkoitetaan tutkimuksen toistettavuutta. Jos tutkimus tehtäisiin uudestaan, tulokset olisivat täysin samat. Tutkimuksen luotettavuutta lisää kohderyhmän rajaaminen, vastaajien taustojen mukaan.

Validius tarkoittaa tutkimuksen kykyä mitata juuri sitä mitä on tarkoituskin mitata (Hirsjärvi 2005.) Vastausten mittaaminen ei aina vastaa sitä todellisuutta, jota tutkija on kuvitellut tutkivansa. Tässä opinnäytetyössä tutkimuksen metodina oli sähköpostin välityksellä lähetetty kysely. Kysely mittasi vastaajien taustoja, mielipiteitä ja aktiivisuutta toivotulla tavalla.

Tutkimuksessa olisi voinut käyttää enemmän aikaa kysymyksiä miettimiseen ja laatimiseen. Kysymyksiä olisi voinut tarkentaa hieman ja niissä olisi voinut kysyä ainoastaan yhtä asiaa kerrallaan. Se olisi selkeyttänyt kvalitatiivisiin kysymyksiin vastaamista.

Yhdellä kysymyksellä kerrallaan olisi pystytty varmistamaan vastaaminen kaikkiin kysymyksiin. Kysymysten analysointi olisi silloin ollut yksityiskohtaisempaa.

Itse tutkimukseen olisi voinut käyttää enemmän aikaa. Tutkimustulosten saavuttua tarkastelin tuloksia mielenkiinnolla ja huomasin analysointivaiheessa tehneeni virhearvion siinä, että laadin kvalitatiivisia ja kvantitatiivisia kysymyksiä samaan kyselyyn.

Analysoidessa tuloksia huomasin aikatauluni olevan liian kireä tälle analysoitavalle materiaalille. Koska materiaalia oli paljon, pelkäsin jättäväni epähuomiossa tutkimuksesta jotain oleellista pois. Kirjoittaessani analyysia, huomasin kaipaavani enemmän reflektointia ja jotain jonka kanssa keskustella tuloksista. Ehkä tällainen tutkimus kannattaisi tehdä parityönä.

LÄHTEET

Hentilä S. Suomen työläisurheilun historia I. 1982. Arvi A. Karisto Oy. Hämeenlinna.

Hentilä S. Suomen työläisurheilun historia II. 1984. Arvi A. Karisto Oy. Hämeenlinna.

Hentilä S. Suomen työläisurheilun historia III. 1987. Arvi. A. Karisto Oy. Hämeenlinna.

Hirsjärvi S., Remes P. ja Sajavaara P. Tutki ja kirjoita. 2005. Gummerus Oy. Jyväskylä. 11. painos

Hytti J. Särön ja särmän tuottaja. Arsis. 2/ 2007, 12–14. Taiteen keskustoimikunta.

Itkonen H. Urheiluseura kulttuurina. Kulttuuri- Lete kirja yhteisöille. 1994. Kirjapaino Becola. Turku.

Järventausta H, Moisala M ja Rantala M. Tutkimalla oppii – Tutkimuksenteko-opas. 1998. WSOY. Porvoo

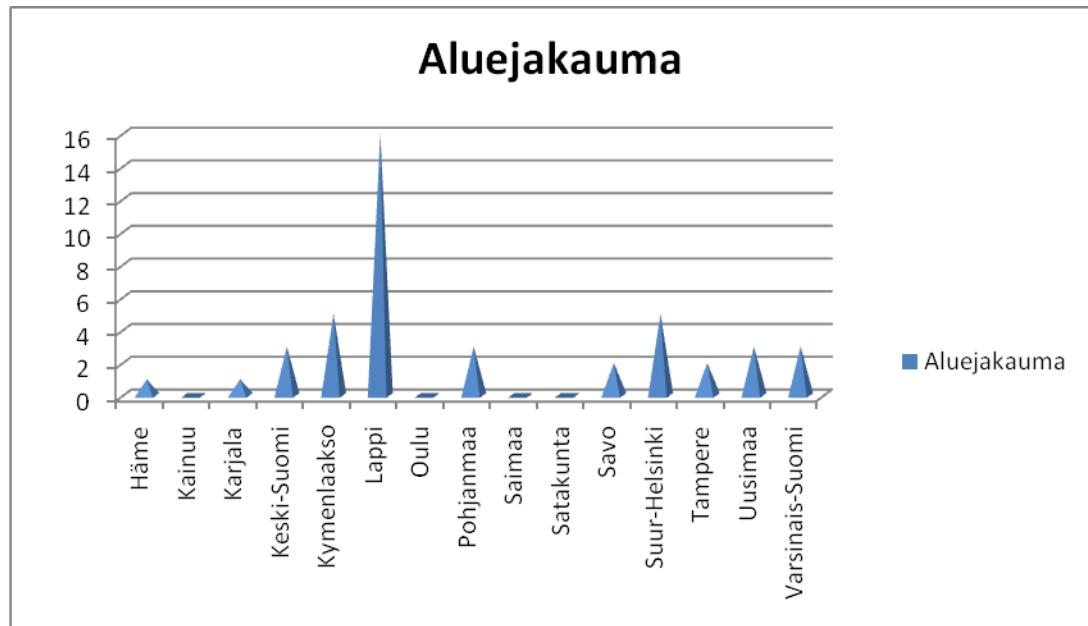
Knuuttila S. Kulttuuri on enemmän – kuin taide ja elämäntapa. Kulttuuri- Lete kirja yhteisöille. toim. Itkonen H.1994. Kirjapaino Becola. Turku.

Raatikainen R. (2007) Tikapuita pitkin taivaaseen. Arsis. 2/2007, 5-7. Taiteen keskus-toimikunta

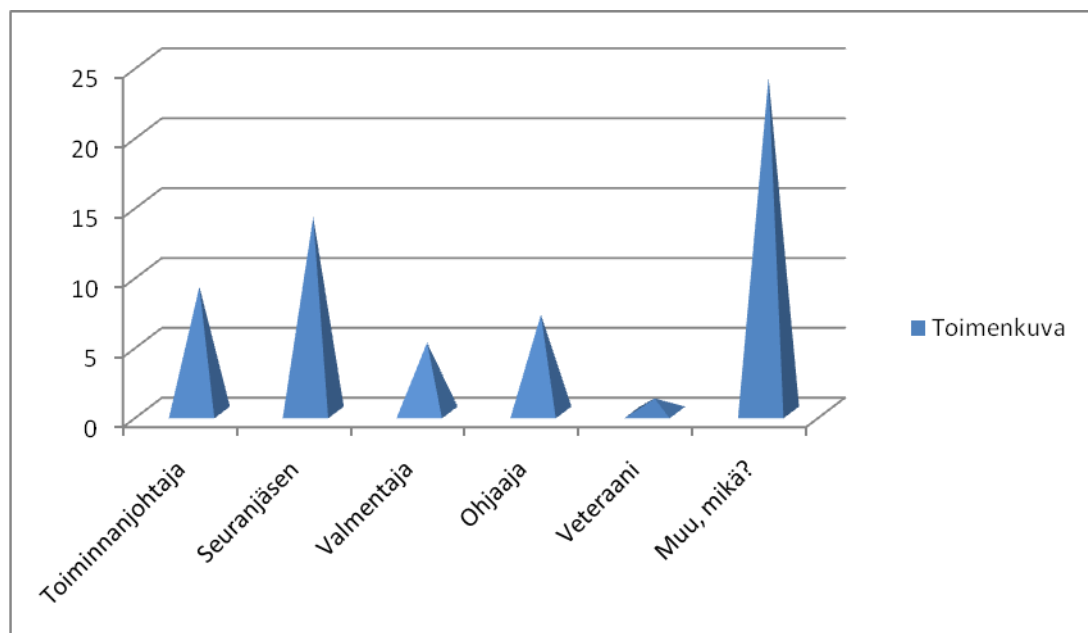
Suomen Työväen Urheiluliitto. www.tul.fi. Luettu: 12.10.2010

Olin K. Yhteisymmärrystä – kulttuurit kohtaavat liikunnassa. Kulttuuri- Lete kirja yhteisöille. 1994. Kirjapaino Becola. Turku

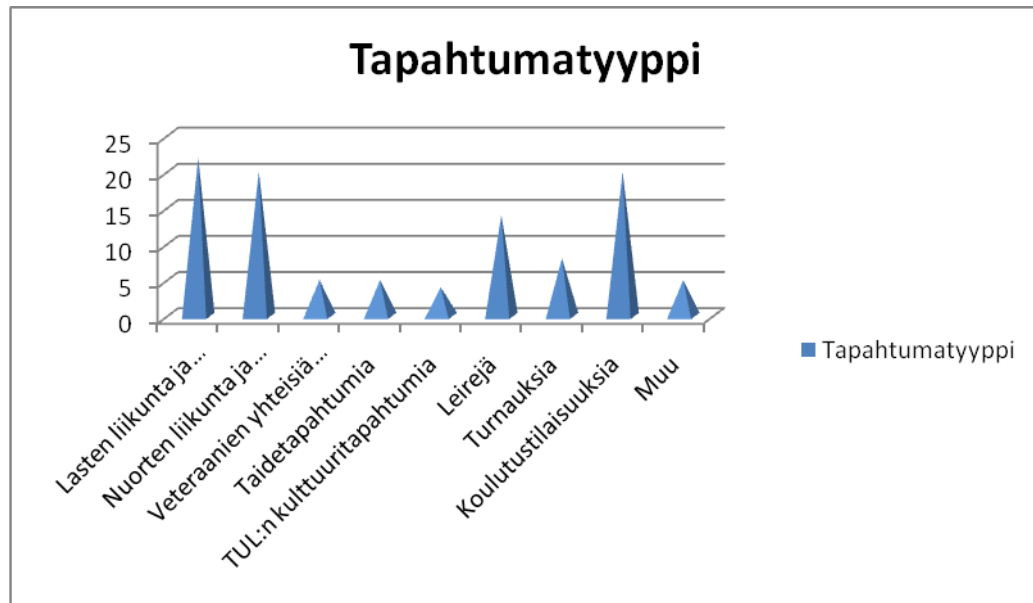
LIITTEET

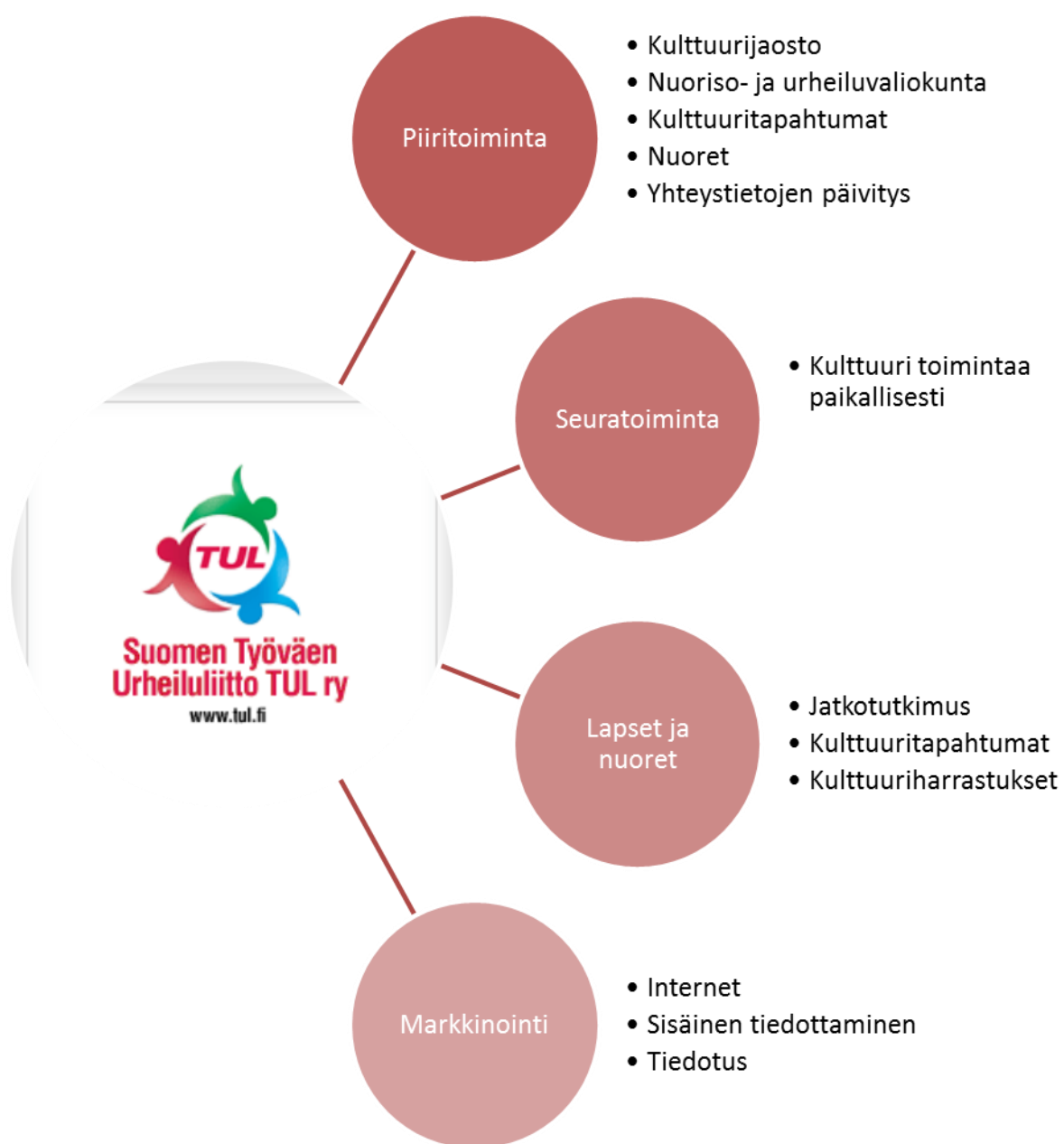
KAAVIO 1 Piirijakauma

KAAVIO 2 Vastaajien taustat

KAAVIO 3 Tapahtumatyyppi

KAAVIO 4. TUL:n kulttuuritoiminnan kehityssuunnitelma

1) Mihin piiriin kuulutte? *

☐ Hämeen piiri	☐ Kainuun piiri	☐ Karjalan piiri	☐ Keski-Suomen piiri	☐ Kymenlaakson piiri
☐ Lapin piiri	☐ Oulun piiri	☐ Pohjanmaan piiri	☐ Saimaan piiri	☐ Satakunnan piiri
☐ Savon piiri	☐ Suur-Helsingin piiri	☐ Tampereen piiri	☐ Uudenmaan piiri	☐ Varsinais-Suomen piiri

2) Mikä on toimenkuvanne piirissä tai seurassa? *

- ☐ Toiminnanjohtaja
 ☐ Seuranjäsen
 ☐ Valmentaja
 ☐ Ohjaaja
 ☐ Veteraani
☐ Muu, mikä?

3) Kauanko olette olleet TUL:n jäsen? *

- ☐ Alle vuoden
 ☐ 1-5 vuotta
 ☐ 5-10 vuotta
 ☐ 10-20 vuotta
 ☐ Kauemmin
☐ En ole jäsen

4) Onko toiminta muuttunut sinä aikana? Jos niin miten? *

5) Osallistutaanko piirissänne ja seurassanne aktiivisesti TUL:n järjestämiin valtakunnallisiin ja kansainvälisiin liikuntakulttuuritapahtumiin? *

- ☐ Kyllä
 ☐ Ei
 ☐ Esim: Joy Games
 ☐ Gee Bee-turnaus
 ☐ Vantaa Painicup
☐ Syksyn

6) Pitäisikö valtakunnallisia tapahtumia olla useammin? Miten usein? *

7) Millaisia tapahtumia pitäisi olla enemmän? *

- ☐ Lasten liikunta ja kulttuuritapahtumia
 ☐ Nuorten liikunta ja kulttuuritapahtumia
 ☐ Veteraanien yhteisiä tapahtumia
 ☐ Taidetapahtumia
 ☐ TUL:n tapahtumia
- ☐ Leirejä
 ☐ Turnauksia
 ☐ Koulutustilaisuuksia
 ☐ Muu

8) Millainen on TUL:n kulttuuritarjonta piirissänne? *

9) Osallistuttekko itse säännöllisesti piirissänne järjestettyihin kulttuuritapahtumiin ja tempauksiin?

- ☐ Aina kun on mahdollista
 ☐ Silloin tällöin
 ☐ Harvemmin
 ☐ En juuri koskaan

10) Mikä TUL:n järjestämä kulttuuritapahtuma on jäänyt vahvasti mieleenne ja miksi?

11) Millaisena näette oman piirinne toiminnan 10 vuoden kuluttua?

KUVA 1 Pääjuhla

Kuva on otettu TULE- 2009 liittojuhlan pääjuhlasta. (Omat kuva arkistot)

